

OSTATNIE WIADOMOŚCI

Przebieg miesięczny

2,10 z odb. w Adm.
2,95 z odb. do domu

KRAKOWSKIE

10 gr.

ROK VII.

Kraków Piątek 13 maja 1938 r.

Nr. 133

Wyścig pracy Wodzowi w darze

Dzień rekolekcyj narodowych w rocznicę zgonu Pierwszego Marszałka Polski, J. Piłsudskiego

Trzy lata temu na tym miejscu pod wrażeniem wieści, która jak najpotężniejszy grom zatrzęsała całą Polskę i piorunującym echem rozeszła się po całym świecie — drżącą od wzruszenia ręką a z bólem niepomiernym w sercu pisaliśmy te słowa:

**„MARSZAŁEK POLSKI
JÓZEF PIŁSUDSKI NIE ŻY-
JE!”**

Słowa te straszne wieszczą Polsce największą żałobę, jaka stoi u granicy naszych serc i naszej wyobraźni. Nie ma w Polsce człowieka, którego wieść ta nie razi piorunem. Całą Rzeczpospolitą okrywa kłótnia nieprzeniknionej żałoby. Słowa nie wypowiedzą bólu serdecznego i nie dotrzymają kroku okrucieństwu losu, który Naród Polski doświadcza. Majestat śmierci Największego Polaka zaciera wśród nas różnice przekonań politycznych, niweczy bariery orientacji społecznych i jednoczy Naród pod imieniem Wskrzesiciela i Twórcy Polski Odrodzonej.

Ostatnie dziesięciolecie budował Jego geniusz. Nauczył Polskę być mocarstwem, które w pokoju strzeże swego rozwoju, a gotowe siłą odeprzeć wrogle zakusy.

Był szermierzem pokoju, a Swą armię — cywilną i orężną — zaprawiał do czynu dla przyszłości.

Pod Jego Imieniem świat nauczył się cenić Rzeczpospolitą i wyznaczać Jej miejsce w rodzinie narodów. Takim być będzie w Narodzie i historii, stanąwszy obok Nieśmiertelnych.

Przypominamy zdania sprzed trzech lat, aby w pamięci ożywić tę chwilę jedyną, którą przeżyć było trudno, gdy się zaczynała wspólnota naszego sieroctwa.

Tak! Przejrzeliśmy wówczas na oczy. Pospólnie staliśmy się jasnovidzami. Instynktownie zrozumieliśmy, że ciężkie czeka nas lata, gdy zabrakło Jego — Ojca i Opiekuna — Wodza i Nauczyciela.

Pojeliśmy, żałobą przytłoczeni, że był sercem całej Polski, że władza Jego była niewymierzona, że żyliśmy spokojnie, bo On stał na straży.

Zamilkły kłótnie i swary. Stał się cud zjednoczenia takiego, jakiego nie było nawet w owym roku zwycięskim, gdy hordę najeźdźców wymiataliśmy z granic Polski.

Zjednoczeni w bólu i sieroc-twie, jak brat z bratem, ramię przy ramieniu, maluczy, w proch zmienieli patrzyliśmy z lękiem na tę trumnę, która w o-

czach naszych stała się tak wielka, jak Rzeczpospolita.

Tydzień żałobnych uroczystości był wiekiem — wiekiem

żału i poczucia bezradności. A gdy trumna Jego spoczęła na Wawelu obok prochów królewskich, gdy w historii, pisanej grobami Największych w Narodzie, stanął Jego sarkofag — zaczęliśmy życie bez Niego. Jakże ono było i jest — wiemy dobrze. Nie pora o tym wspominać. O jednym nam tylko dziś trzeba myśleć i mówić,

mówić i myśleć szczególnie w dniu 12 maja, tym dniu, poświęconym pamięci Wodza Narodu — o Polsce. On Ją ukończył, On Jej życie poświęcił, z Jego Imieniem wiążą się dzieje Jej odrodzenia. W rocznicę Jego śmierci odbywajmy więc rekolekcje narodowe.

Przywołajmy na sędziego sumienie własne i sprawujmy sąd nad samym sobą, pytając:

Cośmy zrobili, aby tę jedność narodową, zrodzoną przy Jego trumnie, przeznaczyć na pożytek Polsce?

Czy żeś uczcił cegiełką czynu pamięć Wodza?

Co żeś dał z siebie, aby dzieło Jego rozwijało się w potęgę i wspaniałość?

Czy możesz pójść na Wawel z żołnierskim meldunkiem, że rozkaz Wodza został wykonany, bo w wyścigu pracy Polska jest wśród pierwszych?

Czyś miłością i żołnierską wiarą obdarzył Tego, który z Jego woli przejął buławę?

Takie pytania i inne stawiać sobie dziś musi każdy z nas, który patriotyzm nosi w sercu, któremu nie jest obojętny los Ojczyzny, a który jest dumny z dzieła Marszałka Piłsudskiego, dumny z potężnej Polski.

Łatwo w wyrazach ukryć prawdę. Łatwo w potopie słów błyskotliwych ukryć błędy własne. Łatwo rzucić na przetarg hasła górne i z nich ukuć pancerz do złydy mieniący się patriotyzmem.

Trudno jednakże w takim pancerzu bronić się przed sumieniem własnym, a sił ludzkich nie starczy, by w takim opancerzeniu stanąć wobec pamięci Marszałka!

Niechajże w dniu dzisiejszym, dniu rekolekcyj narodowych, zczeczna słowa zakłamania, a niechajże jednością mocarni wszyscy staną do dalszej budowy Polski Piłsudskiego. Jak brat z bratem! Ramię przy ramieniu! Jak wówczas, gdy nas zespoliła żałoba!

Zdzisław Wójtowicz.

Hitler powrócił do Berlina witany z niezwykłym przepychem

BERLIN. Specjalny pociąg, którym kanclerz Hitler powrócił ze swej podróży włoskiej, przybył na berliński dworzec Lehrter o godz. 22,45.

Celem powitania kanclerza pojawili się na dworcu przedstawiciele kierowniczych kół państwa, partii i armii z feldmarszałkiem Goeringiem na czele.

W chwili, gdy wśród nieopisanego entuzjazmu ludności kanclerz Hitler wyszedł z wagonu, prem. Goering wygłosił powitalne przemówienie w imieniu całego narodu niemieckiego.

Entuzjazm ludności, który towarzyszył kanclerzowi w drodze z dworca do pałacu kanclerskiego, dekoracja ulic, efekt-

świetne oraz nieprzejrzany las chorągwi o barwach Rzeszy i Włoch, przeszły wszystko, co dotychczas Berlin widział.

TOKIO. Dziennik „Hoczi Szimbun” donosi, iż w Sowie-tach aresztowano ponad 200 oficerów czerwonej armii pod zarzutem spisku przeciwko Stalinowi i Woroszyłowowi.

Spiskowcy mieli zamiar zamordować Stalina i Woroszyłowa w dniu 1 maja.

Wedle doniesień, otrzymanych przez wspomniany dziennik z Władywostoku — spisek został wykryty przez komisarzy spraw wewn. Jeżowa przy współpracy szefa sztabu czerwonej armii Szaposznikowa.

Na czele spisku, wedle tychże doniesień, stali płk. Andre-

jew i mjr. Stuwolow. Spiskowcy utworzyli stowarzyszenie pod nazwą „Wyzwolenie Związku Sowieckiego”.

„Hoczi Szimbun” donosi, że w związku z wykryciem wspomnianego spisku, dokonywane są w całym Związku Sowieckim masowe aresztowania.

Aresztowano 200 oficerów którzy przygotowywali zamach na Stalina i Woroszyłowa

PEŁNA TABELA LOTERII

(czwarta klasa -- 5-ty dzień ciągnięcia)

I i II ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Stala dzienna wygrana zł. 5.000 padła na

95216
Zł 50 000 na nr. 79896
Zł 25 000 na nr. 7816
Zł 10 000 na nr. 130602
Zł 5 000 na nr. 30970 101147 128242
Zł 2 000 na nr. 0931 10991 2616 3618
90974 82550 82722 9878 113428 115175 129431
32024 133843 14187 153856
Zł 1 000 na nr. 15519 17188 39180 53646
2286 71224 72042 73876 76281 77462 79538 79630
71084 86741 88921 90076 117116 125088 130361
14032 145723 147648 151426 152780 154151 159076

Wygrane po 250 zł

30 193 361 81 545 638 117 39 45 800 67
7 1126 227 401 60 559 603 199 342 19
150 53 444 413 736 38 870 37 3006 11
101 18 56 7 261 352 89 554 85 644 638
1018 104 92 243 319 98 610 162 999 0669
29 347 71 522 85 736 706 40 505 174
1130 12 234 305 6 209 334 78 620 105 13
16 8049 342 427 65 609 75 493 967 9100
10 41 418 24 50 64 67 74 556 623 707 854
148 94
10047 75 446 560 666 79 738 874 11304
7 453 77 526 672 135 959 84 12049 67
15 120 91 482 312 34 421 691 706 11 77
1170 243 508 78 628 816 909 44118 339
15 974 973 12 21 22 65 818 47 45312 460
327 895 96 16491 200 385 774 853 12 921
55 17005 10 300 472 627 924 45 18055 12
504 692 134 623 933 35 19001 48 115 56
176 428 69 10 74 15 36 332 840 721 76
20056 63 89 137 249 67 497 166 933
21027 81 100 28 488 252 16 374 433 11 557
16 619 25 14 86 839 45 907 43 42001 19 35
106 16 40 208 404 39 537 603 966 79
32 23085 77 119 400 1 71 88 92 591 93
323 24066 349 75 459 263 76 143 15 20222
69 73 105 9 1213 24 383 420 98 515 64
70 880 89 851 65 766 26173 77 246 130
374 8 691 329 98 27015 19 169 425 217 46
566 81 556 58 28065 163 403 332 660 724
78 824 64 928 29038 422 73 900 497
30098 131 36 257 445 617 130 41 889
30 31100 287 303 462 639 125 2243 86
42 253 638 9310 26 85 33014 44 113 18
66 306 68 608 16 756 75 747 34239 324 414
736 52 98 619 93 897 952 35138 56 460 581
72 61 719 911 16 36075 85 113 64 408 15
64 618 55 909 37055 101 330 67 578 613
730 96 985
38044 125 338 401 534 64 888 733 80 873 39376
39 413 85 500 497 94
40002 80 20 43 112 89 332 439 528 97 066
775 010 41055 90 152 272 378 458 84 525 79
42181 86 294 393 425 38 74 988 43022 150
510 470 78 91 614 54 88 784 987 44020 204 81
157 606 18 48 85 610 39 748 65 870 84 938 69
45198 228 71 392 98 428 508 24 885 702 825
311 46007 53 130 588 488 520 817 23 47010 148
32 89 537 832 780 48087 170 277 448 578 618
31 758 48314 41 405 47 52 58 97 542 93 674
723 24 83 926 81
50187 810 28 51151 375 488 98 556 490 919
32011 124 237 338 49 449 510 87 836 72 76
779 912 92 53021 104 80 81 280 348 505 85
711 87 943 46 54054 131 518 63 823 34 41 92
712 875 931 34 55008 85 207 57 304 401 510 75
429 58053 68 378 448 85 80 868 752 80 822
77381 83 285 425 528 35 55 703 421 22 58142
203 820 781 400 22 34 55 54015 80 170 214 68
323 98 475 98 585 814 34 95 737 38 170 214 68
60066 83 137 45 226 375 497 553 446 743 84 93
875 957 83 61238 78 332 561 708 37 3283 503
404 63287 411 550 65 91 634 71 54084 86 99 332
35 505 644 65010 60 96 107 200 57 417 515 39
48 600 30 37 712 97 824 27 30 951 66013 146 96
96483 85 565 615 48 884 67048 177 220 95 321
86 427 89 92 508 20 80 722 25 883 962 88084
172 224 43 325 425 564 601 33 818 48 71 89
667 79 95 69035 179 787 409 38 51 647
70022 28 42 83 208 34 73 390 447 501 12
81 94 71018 217 23 544 618 833 55 907 48 72047
221 43 324 416 889 937 73051 59 309 419 76
589 882 67 719 37 905 22 74010 38 152 218 44
814 16 82 463 93 730 818 32 91 880 75022
154 66 344 444 81 508 629 751 841
76123 294 503 22 685 123 956 88 770 5
87 91 436 513 647 700 16 977 78287 405 92

597 83 660 700 52 58 896 959 79010 50
55 98 133 242 91 405 21 514 640 117 8,1
936 86
6069 118 238 43 317 479 628 74 730
434 90 91 925 81012 65 170 234 97 240 12
431 858 707 82014 27 213 333 76 116 34
853 912 74 83046 69 166 212 53 303 21
81 403 6 86 541 632 43 80 121 843 46 07
965 84779 551 52 608 986 85070 107 12
211 52 487 214 666 161 813 39 89 911
86192 245 62 302 56 425 239 15 696 99 15
57 892 87002 16 19 51 64 68 406 33 504
31 735 859 919 87005 58 116 30 270 333 35
502 4 688 764 855 907 59 93 80233 72 543
99 862 945
90009 22 142 211 26 43 314 83 87 427
517 35 603 132 895 916 42 47 91494 584
90 738 92 879 949 92254 329 442 36 605
93511 221 36 339 452 520 612 15 737 61
830 921 10 28 94265 346 480 571 638 104
888 938 95227 333 434 851 77 919 96334
59 149 82 290 444 501 777 553 97038 15
57 143 92 304 43 82 427 49 555 701 876
98080 169 228 330 452 548 639 728 56
819 99053 383 404 9 571 97 603 967 78
100013 14 195 366 448 59 516 94 679
781 101058 180 204 30 36 365 400 683 816
942 86 102026 45 303 34 91 415 28 92 517
768 842 904 6 68 91 103045 110 420 63
783 913 104012 20 313 465 658 85 711 826
908 52 105126 91 473 512 30 830 70 910
40 106060 241 99 486 520 36 57 58 647
851 69 107038 224 775 895 901 29 70 94
108000 4 57 121 66 236 59 71 89 470 56
626 36 65 188 912 84 95 109098 136 250
686 748 97 890
110037 130 253 87 385 410 557 89 834 921
54 11156 237 49 69 330 417 37 899 112006
35 121 298 334 546 913 13026 117 25 75
94 243 429 99 524 772 76 808 4 26 87 918
50 57
114054 71 92 142 218 20 46 87 478 529
64 667 94 95 798 853 115005 170 331 924
42 605 801 900 61 116011 153 72 234 320
28 445 650 707 46 99 867 905 117188 20
402 82 546 634 118059 212 357 60 501 48
51 636 65 743 920 55 68 77 91 119336 419
03 75 655 88 725 929 53
120090 192 342 654 549 667 121020 81
160 274 520 48 71 122194 234 55 600 875
945 123092 368 661 600 64 69 931 123043
81 180 82 468 72 79 508 714 957 125023
90 143 202 324 514 64 82 84 749 63 69 39
885 936 126096 149 444 91 780 843 45 966
127113 230 384 427 55 525 128024 25 26
322 604 52 71 705 11 38 849 974 129046
153 606 732 52 885 969
130105 17 66 237 334 520 73 77 638 64
788 850 11408 59 831 132095 135 66 288
97 98 579 737 996 133114 262 68 310 502
782 832 44 134077 162 66 233 52 88 465
589 679 768 992 98 135187 205 40 330 31
612 30 748 34 981 135112 407 599 627
826 994 137020 64 262 372 97 419 74 657
63 705 867 907 48 67 138047 289 461 594
693 851 955 139001 59 156 84 398 430 573
05 37 714 814 16 2 87
140233 342 630 54 779 92 96 812 84 89
972 141003 48 292 340 415 36 552 54 610
896 913 66 142073 250 457 523 58 88 678
894 924 38 143358 88 450 641 53 757 58
921 91 144119 65 231 348 651 872 145182
301 96 554 98 678 859 982 145134 37 41
235 315 58 491 562 888 947 147000 15 150
61 207 23 43 46 362 548 60 71 666 931 73
148186 213 49 64 96 356 74 76 419 516 18
66 615 811 937 149013 53 74 135 46 224
84 85 89 92 334 38 64 432 534 89 684 940
150025 56 71 127 35 248 60 313 474 548
668 89 800 151001 191 140 295 308 93 436
514 30 754 870 904 73
152179 490 506 71 82 604 64 734 54 803 11 153037
125 61 67 95 285 556 868 154109 57 211 347 74
518 92 665 785 901 155269 99 637 728 814 12
156072 203 75 33 312 515 45 157073 132 63 95
765 728 87 158022 69 93 348 487 559 734 159077
468 88 520 61 507 55 754 77 908

III ciągnięcie Wygrane po 250 zł

160 91 304 77 406 611 851 1024 420 759
886 2045 95 498 724 874 3183 244 390 540
770 830 59 979 4358 411 22 507 64 683
828 917 33 45 5357 769 6102 77 282 325
918 7180 220 479 933 41 8006 270 358 66

IV ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Stala dzienna wygrana zł. 20 000 padła na

131287
Zł 25 000 na nr. 25705 150174
Zł 15 000 na nr. 661
Zł 10 000 na nr. 69875 123455
Zł 5 000 na nr. 663974 108441

469 646 62 932 9012 95 132 383 830 944
45
40258 463 908 72 11375 437 86 684 314
903 120491 553 445 182 824 43 13168 458
632 977 14529 115 902 15024 130 500 792
831 16018 360 415 81 503 17065 598 18027
153 79 229 74 542 93 607 96 715 19121
323 524 871 975
20302 414 759 845 986 21068 149 234
517 20 664 936 53 54 22173 242 609 54 87
726 930 23295 699 938 24033 264 300 60
412 25180 594 906 40 48 93 26054 150 267
618 760 27147 86 214 377 417 95 664 900
28013 416 732 952 74 29004
30204 74 410 28 161 992 10401 74 578
502 10 877 32882 164 33112 65 431 592
302 34076 207 333 829 98 985 88 35421
503 85 819 36035 248 164 813 39448 590
38151 254 98 428 701 39295 373 448
40241 673 83 930 33 41010 46 89 573 81
351 823 91 42248 58 92 360 70 558 720
43194 450 515 18 638 95 767 44211 301
592 725 70 45107 204 76 937 86 46035 175
205 61 799 991 47052 336 524 93 704 48045
544 571 627 61 878 116 49004 127 68 251
315 454 66 511 53 701 916 71
50238 73 728 51049 61 158 356 400 2
316 52184 669 773 53317 845 916 54124
462 55005 302 33 480 506 610 86 91 7420
938 56035 77 614 797 981 57019 42 402
556 58583 323 59255 628 61224 406 619
60021 42 142 229 98 590 61224 406 619
64059 466 669 55236 312 480 569 847 66313
53 785 888 67074 314 402 872 904 19 68131
461 72 613 333 933 63 69317 504 975
70004 155 80 235 79 371 411 95 636
71052 532 58 715 844 72083 174 584 96
515 50 68 73251 487 651 729 882 978
14069 124 41 64 87 612 51 75 86 711 847
50 9 75304 425 758 76171 72 433 734 59
74 77220 321 75 494 823 78009 164 389
77 421 533 693 776 79047 112 430 633 36
756 879 935
80067 138 91 415 545 693 723 994 81128
466 611 15 67 786 841 82119 78 211 57
32 773 77 424 516 823 46 83072 909 84056
136 543 74 85103 278 506 54 694 86439 78
87073 158 337 505 956 955 88162 216 81
90038 676 89269 93 358 433 74 891
90038 218 77 300 4 91394 626 97 736 924
628 845 94098 287 328 423 701 839 95252
96337 587 692 956 74 97328 89 98047 74
204 523 99265 487 686 795
100055 410 71 693 778 101055 241 63
617 766 864 98 102322 85 88 516 661 836
913 71 103321 54 463 696 906 15 104262
475 518 802 97 105031 282 705 82 897
106153 224 381 99 417 949 603 709 988
107181 665 754 64 911 108405 828 65 66
109144 239 845
110007 170 301 57 337 604 28 111044 161
266 328 577 11215 193 215 378 517 74 86
87 956 113045 126 415 18 843 114093 116
273 314 95 576 742 59 984 115128 57 382
512 11629 6424 117225 89 400 583 623 57
118538 758 119091 478 771
120005 157 342 605 769 883 121047 205
53 343 82 432 49 70 831 122055 102 388
616 847 126331 124065 112 20 99 823
125042 277 509 704 37 862 56 126631 751
127082 640 71 821 26 96 128049 133 269
352 75 636 819 63 96 129356 508 9 36 63
629 56 790 843 999
130209 356 58 515 65 782 131071 298
491 77 500 38 132212 383 758 81 133127
134056 211 543 75 991 135072 144 237 312
81 604 817 136048 607 607 37 807 137113
138103 99 43 644 745 803 900 35 139353
512 735 811
140057 351 77 434 535 673 845 141022
80 400 15 676 706 818 142031 220 32 448
77 673 728 817 143167 268 99 513 83 587
299 144690 95 145947 839 930 146024 139
909 311 413 27 29 89 747 945 147121 235
58 387 533 708 38 148329 508 929 149021
47 303
150292 481 672 952 151068 269 801 968
152030 139 439 533 643 48 713 836 94
153113 662 845 154013 39 54 125 74 279
545 810 91 155073 311 479 648 156315 753
894 157160 450 712 80 821 92 936 57
158212 717 889 159005 48 85 362 74 590
693

Tajemniczy wybuch bomby przed drzwiami lokalu „Bratęstwo”

W chwili obecnej prowa-
dzone jest energiczne do-
chożenie, mające na celu
ustalenie tajemniczych ok-
oliczności wybuchu bom-
by zegarowej na klatce
schodowej domu Nr. 8,
przy ulicy Rymarskiej w
Warszawie. Podłożona o-
na została przed drzwiami,
wiodącymi do lokalu Sto-
warzyszenia „Bratęstwo”.

Blizsze szczegóły śledz-
stwa trzymane są przez wła-
dze w ścisłej tajemnicy,
wiadome jest tylko, iż bom-
ba zawierała dużą ilość ma-
teriału wybuchowego.

Lokal Stowarzyszenia
składa się z 9 pokoiów o-
raz posiada jedno tylko
wejście z klatki schodowej.
Przy drzwiach tych czuwa
zawsze woźny, wpuszczaj-
jąc wyłącznie tylko człon-
ków, którymi są znani ży-
dowscy przemysłowcy, ku-
pcy i przedstawiciele wol-
nych zawodów.

Sądzić należy, iż tajem-
nica zamachu zostanie w
najbliższym czasie wyjaś-
niona.

Losowanie Pożyczki Inwestycyjnej Dokończenie

19732—22, 19760—43, 19766
—50, 19873—22, 19907—50,
19933—3, 19925—9, 20198—44,
20210—29, 20215—22, 20219—9,
20349—22, 20358—50, 20384—
25, 20449—44, 20502—50, 20536
—50, 20583—9, 20816—44,
20890—3, 21053—43, 21190—37,
21219—13, 21264—45, 21359—
44, 21365—43, 21393—9, 21506
—46, 21523—50, 21583—37,
21618—29, 21687—44, 21726—
25, 21941—44, 21921—22, 21952
—9, 21974—46, 22104—22,
22127—29, 22155—13, 22241—
50, 22261—3, 22347—22, 22445
—13, 22485—13, 22520—25,
22527—46

Napoleon Sadek wraca do zdrowia

W związku z licznymi listami, jakie wpłynęły do naszej Redakcji, podajemy, że znakomity i popularny felietonista, Napoleon Sadek od kilku dni jest chory i z tego względu Czytelnicy byli pozbawieni codziennej dawki humoru.

Jak się dowiadujemy, stan zdrowia Napoleona Sadeka uległ znacznej poprawie i najpewniej jeszcze w bieżącym tygodniu autor świetnych felietonów dostarczy swój ładunek humoru dla Czytelników.

Tą drogą Napoleon Sadek przesyła wyrazy serdecznego podziękowania tym Czytelnikom, którzy w wzruszający sposób interesowali się jego zdrowiem.

Kalendarz dnia

12
MAJA

CZWARTEK

Pankracego, Filipa i Ner.
Słowiański: Wszechmira.
Słońca wsch. 3.47, zach. 19.18.
Księżyc: wsch. 17.31, zach. 2.40.

KRONIKA HISTORYCZNA:
1364 Kazimierz W. zakłada Akademię Krak.
1813 Książę Józef wyrusza pod Lipsk.
— Skrzynecki przechodzi Bug i Naraw.
1935 Zgon Marszałka Józefa Piłsudskiego.
1937 Koronacja króla ang. Jerzego VI.

PRZYSŁOWIA LUDOWE:
W dniach 12, 13 i 14 maja przypadają t. zw. „mroźni święci”. Pankrace, Serwacy i Bonifacy, którzy wróżą mroz, czasami śnieg, a w każdym razie pewne oziębienie. Jest też przyślowie:

„Pankracy, Serwacy i Bonifacy
Zli na ogrody chłopacy”.

OMADKI DO UST SZACHA

Na małej wokandzie...

Gdynia a Warszawa czyli: „Wojenne Instynkty”

(A. E.) Mieszkańcy Warszawy, panowie Konoś i Łukasz Mikićko zwiedzili Gdynię.

Spędzili tam czas bardzo dobrze i wrócili zachwyceni do stolicy.

— Gdyniaki to ludziel — mówił w zacisznej knajpce pan Łukasz do pana Teofila. — Nie takie jak nasze frajery.

— A pewnie! — przytakwał pan Teofil. — Warszawiaki to ostatnie wyskrobki.

— No bo powiedz Teoś: co za jedni u nas w stołecznym mieście mieszkają? Młynarze, co jęzorami tylko mieli... Mydlarze, co bliźnim oczy mydla. — Inżynierowie — dodał pan Teofil — co ulice nogamy mierzą...

— Muzykanci, na nerwach grający, albo na gramofonie...

— Rybacy, ryby w mętnej wodzie łowiący...

— No i gazownicy, którzy po knajpach gazują.

— Tak... — westchnął pan Łukasz. — Warszawa nie to co Gdynia. W Gdyni konnej szałaty nie znajdziesz ani na lekarstwo, a u nas? Co krok, to

Kantony w Czechosłowacji na wzór Szwajcarii

Niemcy sudeccy dążą do nowego Anschlussu

Powszechne zainteresowanie skupia się dokoła Czechosłowacji. Sytuacja w tym państwie jest bardzo poważna. Między żądaniami niemieckimi, a propozycjami czeskimi jest olbrzymia przepaść.

Mocarstwa zachodnie, Anglia szczególnie, chętnie widziałaby jak najdalej idące ustępstwa Pragi wobec mniejszości niemieckiej, by w ten sposób uniknąć powikłań w sytuacji europejskiej. Rząd praski podnosi, że przyjęcie żądań niemieckich równa się rozbirowi państwa.

W kółach politycznych rozszły się pogłoski, że Czechosłowacji doradzają przekształcenie się na państwo związkowe i utworzenie kantonów na wzór Szwajcarii, a mianowicie kantonu czeskiego, słowackiego, niemieckiego i polskiego. Czesi utrzymują, że i taka forma jest nie do przyjęcia. Byłaby ona zresztą, jak mówią, tylko wstępem do faktycznego rozbioru, który by nastąpił w jakiś czas później.

W Pradze wskazują dalej, że danie autonomii Niemcom oznaczałoby pozbawienie się samodzielności i wydanie na łup Niemcom. Mniejszość niemiecka nie kryje bowiem, że pragnie połączenia się z Rzeszą. Mamy więc do czynienia nie z ruchem politycznym, zmierzającym do zdobycia wpływów i znaczenia wewnątrz państwa, ale idącym do rozsadzenia tego państwa.

W Sudetach znajdują się czeskie fortyfikacje, donosi prasa czeska, i w wypadku przyznania Niemcom autonomii, państwo czechosłowackie wydałoby się na łup niemiecki, nie posiadłoby bowiem żadnych zabezpieczeń na granicy.

Rząd praski obraduje nad wy-

tworzoną sytuacją, wezwawszy do pomocy swoich posłów pełnomocnych w Paryżu i Berlinie. Byli oni przyjęci przez prez. Benesza, którego poinformowali o nastrojach rządów tych państw.

Rząd czechosłowacki przygotowuje się do ogłoszenia statutu mniejszościowego, który uka-

że się w ciągu najbliższych dni. W statucie tym mieścić się będą ostateczne ustępstwa na jakie zdecydowała się Czechosłowacja.

Sytuacja jest bardzo napięta, na w szczególności w Sudetach co wyraża się w starciach między ludnością niemiecką a czeską.

Mniejszość niemiecka ogłosi-

Berlin zerwie z Watykanem?

„Krzyż, który nie jest krzyżem Chrystusa”

LONDYN. Wczorajsze dzienniki poranne zamieściły wiadomość, jakoby rząd niemiecki nosił się z zamiarem wypowiedzenia w najbliższym czasie konkordatu ze Stolicą Apostolską.

Przyczyną tego kroku ma być przemówienie Ojca Św. o „krzyżu, który nie jest krzyżem Chrystusa”.

Przemówienie to zostało wy-

głoszone podczas audiencji, udzielonej przez Ojca Św. w Castel Gandolfo w dniu 4 b. m. nowozaślubionym parom małżeńskim.

Ponieważ przemówienie Papieża zbiegło się z pobylem kanclerza Hitlera w Rzymie, fakt ten uważany jest za nieprzychylny ustosunkowanie się Stolicy Apostolskiej do wizyty kanclerza w stolicy Włoch.

Hr. Wielopolska skazana

Władze niemieckie odmawiają wszelkich informacji

Agencja „United Press” w depeszy z Berlina donosi, że hr. Oktawia Wielopolska została rzeczywiście skazana na dożywotnie więzienie.

Władze niemieckie w dalszym ciągu odmawiają wszel-

kich informacji w tej sprawie, wyjaśniając, iż wyroki trybunału ludowego są publikowane, a tylko w wypadku wydania wyroku śmierci opinia publiczna informowana jest o fakcie egzekucji, nie zaś o zapadnięciu wyroku.

Śmiertelny strzał na scenie

Straszny wypadek w czasie przedstawienia

W Goszynie pod Tczewem w śpichlerzu Kołodziejkiego tamtejsze koło amatorskie odegrało trzyaktówkę Selezjusza „Walka o Kresy”.

Przed zakończeniem drugiego aktu wydarzył się straszny wypadek. Robotnik M. Biernacki, jak wynikało z roli, miał być rozbrojony przez robotnika K. Leja. W czasie sceny rozbijania Leja pociągnął za cyniel i kula ugodziła w pierś Biernackiego.

Publiczność przypuszczając, że padł strzał ze straszaku, żywo oklaskiwała tę tak naturalnie

wykonaną scenę. Zorientowano się dopiero, gdy na podłodze ukazała się olbrzymia kałuża krwi. Przedstawienie przerwano i wezwano lekarza, który po nałożeniu opatrunków, polecił przewieźć rannego do szpitala. Biernacki dogorywa.

Wstępne dochodzenia wykazały, że wypadek spowodowany został niedbalstwem. Przed rozpoczęciem przedstawienia wyciągnięto z rewolweru naboje jeden jednak przez nieuwagę pozostawiono. Ten właśnie na bój śmiertelnie ranił Biernackiego.

Podrobił dyplom inżyniera

Oszust przed Sądem w Katowicach

Przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach odbyła się rozprawa przeciwko bohaterowi głosnej na Śląsku afery oszukiwacza, Czesławowi Starosolskiemu, skazanemu przez sąd pierwszej instancji na 5 lat więzienia i 5 lat domu poprawy.

Starosolski, jak donosiliśmy przed pewnym czasem, podrobił dokumenty stwierdzające ukończenie politechniki, dostał się na stanowisko inżyniera konstruktora huty „Zgoda” w Bielsku i nabrał cały szereg poważnych firm, narażając je na wielkie straty.

Starosolski ma za sobą bogatą przeszłość kryminalną. Już w gimnazjum zdradzał instynkty przestępcze i został usunięty ze wszystkich szkół w Polsce za założenie organizacji terrorystycznej „Czarna Ręka”. Po matu-

rze, którą złożył jako okster-nista, rozpoczął karierę zbrodniczą. Dokonał mianowicie szeregu kradzieży i oszustw na terenie Krakowa, a następnie zorganizował zbrojny napad na autobus pocztowy, stojąc na czele szajki rabusiów. Łupem bandytów padło wówczas 150.000 zł. Ujęty Starosolski został skazany na 5 lat więzienia. Zdołał jednak zbiec z więzienia i ukryć się na gruncie śląskim, gdzie dopuścił się szeregu nowych oszustw. Został wreszcie zdemaskowany i stanął przed sądem, który skazał go na 5 lat więzienia i 5 lat domu poprawy.

W wyniku wtorkowej rozprawy Sad Apelacyjny obniżył Starosolskiemu z 5 lat na 3 lata więzienia, orzekając następnie zamknięcie oskarżonego w domu poprawy.

Na 10 lat więzienia

skazano potwornego mordercę

W Sądzie Okręgowym w Warszawie toczyła się wczoraj sprawa o zabójstwo dokonane przed kilku miesiącami na terenie Otwocka. Wychodzącego z bóżnicy Mendla Rozensteina

zaczepił miejscowy awanturnik Osuch, pragnąc doprowadzić do zajścia.

Napadnięty wszczął alarm. Osuch zadał mu kilka ran, które spowodowały śmierć.

Wczorajsza rozprawa zakończyła się wyrokiem, skazującym Osuchę na 10 lat więzienia.

ła onegdaj wezwanie do ludności, by rozpoczęła bojkot czechosłowackich radiostacji i słuchała tylko radia z Trzeciej Rzeszy. Jest to następstwem odmowy władz czechosłowackich oddania radiostacji w Melniku do dyspozycji partii Henleina.

W nowym opakowaniu, przy obniżonej cenie!

- 1. Piersi z kurczaka - czekoladowa
- 2. Piersi z kurczaka - czekoladowa
- 3. Piersi z kurczaka - czekoladowa
- 4. Legumina gryskowa
- 5. Legumina czekoladowa

J. OETKER

Nieznana książka z przepisami Dra A. Oetkera pt. „Dobra gospodyni piecze sama” jest do nabycia we wszystkich sklepach kolonialnych i księgarniach. Cena obniżona 30 gr.

KUPON NA
BEZPŁATNA
PORADĘ PRAWNĄ
Dla uzyskania porady należy przedstawić dwa kupony.

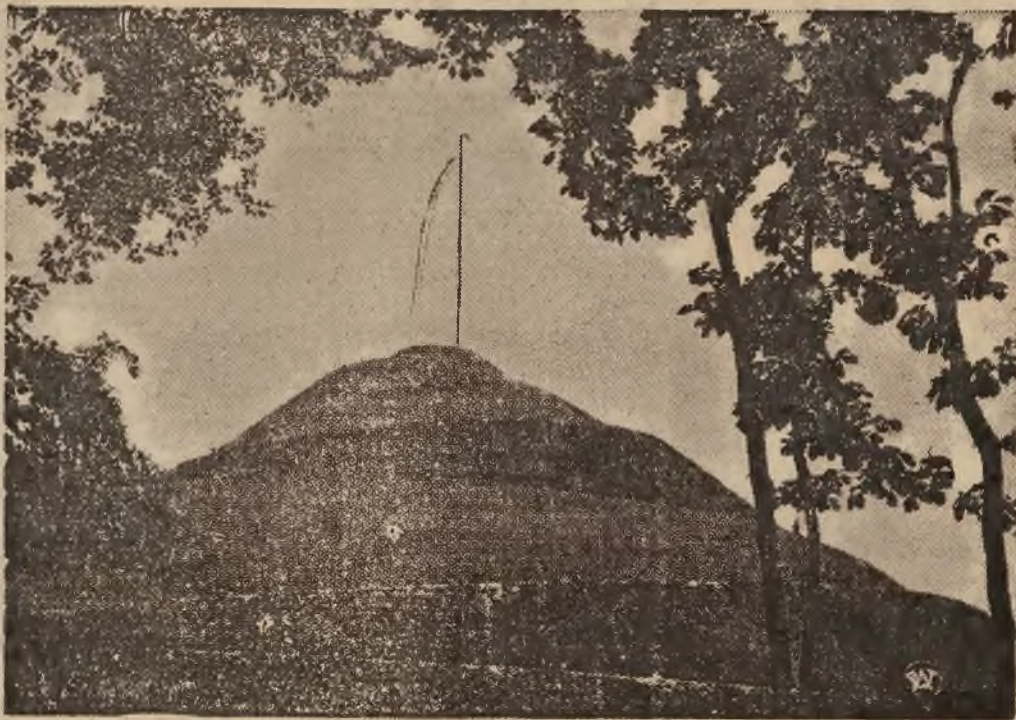
nowość
świeża
woda
i
KREM
CODZIENNY
CHERYS

RADIO
WARSZAWA I (RASZYN)
CZWARTEK 12 MAJA
6.15 Hejnał z Wiczy Katedry Wileńskiej. 6.20 Koncert orkiestry woj. skowej. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Audycja żołnierska. 7.35 Pieśni ziem wileńskiej pod dyr. Eugeniusza Lutkiewicza (z Wilna). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—10.00 Przecw. 10.00 Śladami Ostatniej Drogi Komendanta. 11.15 „W rocznicę” — audycja w wykonaniu dzieci z sierocinca. 11.40 Marsz żałobny. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Audycja południowa: „Wśród robotników”. 13.00—13.30 Przecw. 15.30 „Trwałe pomniki Wielkości zbiorowej” — ludunek ze wszystkich rogłności P. R. 16 Polskie utwory kameralne i pieśni. 17 Z rozmów Artura Śliwińskiego z Józefem Piłsudskim. 17.20 Koncert Poznańskiego Chóru Kameralnego. 18 Pogadanka aktualna. 18.15 Koncert. 19.00 Recital śpiewaczy. 19.20: „Wolność tragiczna”. 20.00 Koncert symfoniczny. 20.40 „W godzinie śmierci”. 21.05 „Poemat żałobny”. 21.30 Dziennik wieczorny. 21.45 „Miś sterium nocy majowej”. 22.30 Muzyka (płyty). 2.50—23.00 Ostatnie wiadomości.

CHOROBY PŁUC
Gruźlica płuc jest nieubłagana i co roku, nie robiąc różnicy dla pici wieku i stanu, kosi miliony ludzi. — Przy zwalczaniu chorób płucnych bronchitów uporczywego, męczącego kaszlu, grypy itp. stosują pp. lekarze
BALSAM TRIKOLAN-AGE
który, ułatwiając wydzielanie się płwociny, wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel.

DINOL PLYN — PRZY POCENIU PACH
PROSZEK PRZY POCENIU NOG **od POTU**

Kopiec ku czci Marszałka Józefa Piłsudskiego na Sowińcu pod Krakowem, usypany rękoma całego Narodu.

Rzut oka na wicę Srebrnych Dzwonów na Wawelu w Krakowie, w której wnętrzu w specjalnej krypcie spoczęły na wieczne czasy śmiertelne szczątki Marszałka Józefa Piłsudskiego. (Zdjęcie nasze dokonane zostało w ostatnich dniach).

Dzień żałoby w Warszawie

Stołeczny komitet obywatelski żałobnych uroczystości 3-ej rocznicy śmierci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego ustalił następujący program obchodu żałobnego w dn. 12 maja b. r.:

Godz. 8 — 10 nabożeństwa żałobne w kościołach i świątyniach wszystkich wyznań.

Godz. 10 uroczyste nabożeństwo żałobne w katedrze św. Jana.

Godz. 10 — 12 hołd stolicy składają w Belwederze delegacje organizacji.

Godz. 17 — 20 żałobny capstrzyk oddziałów wojska po ulicach miasta.

Godz. 20,30 przybycie czoła pochodu organizacji kombatanckich pod Belweder.

20,44 początek uroczystości lokalnych w dzielnicach miasta, zapalenie stosów.

Godz. 20,44 — 20,45 strzał armatni, werble nadane przez radio względnie orkiestry, syreny fabryczne.

Godz. 20,45 — 20,48 chwila ciszy (w tym czasie ukaza się nad Belwederem promienie reflektorów).

Godz. 20,48 Belweder — oddanie 21 strzałów armatnich, odczytanie rozkazu Marszałka Piłsudskiego.

Godz. 20,48 odczytanie przy ogniskach w dzielnicach miasta wyjątków z pism Józefa Piłsudskiego.

Godz. 22,48 — 20,50 dzwony kościelne.

Godz. 20,50 przemarsz związków sfederowanych, Unii Polskich Związków Obrońców Ojczyzny i Związku Strzeleckiego przed Belwederem.

Jutro dalszy ciąg powieści p. t.

„Dziewczyna do wszystkiego”

Marszałek kona...

Szeleszczą drzewa, szeleszczą bory

I Belwedarskie brzozy szeleszczą.

Marszałek chory! Marszałek chory!

Szepcą ludowi wróżbę złowieszczą.

Pod Belwederem tłum niespokojny

Patrzy na okna żałobne gmachu,

Wspomina dzieje „światowej wojny

Pełno w nim trwogi, lęku i strachu.

Pełno w nim bólu, pełno gorczy,

Posępne na twarzach miny,

W grobowej ciszy szepce coś, liczy...

Marszałka życia godziny.

W tym tłum się zachwiał, lica żałobne przybrały
(okowy,

Ginie Ojczyzny, Polski Korona.

W cichy, posępny, kirem spowity wieczór majowy

Nieskazitelny Marszałek kona.

Kona i szepce: „Droży rodacy,

Wiem jak Mię wielce cenicie,

Jeśli przewodzi wam „wyścig pracy”,

Śmiało spojrzycie w swe życie!”

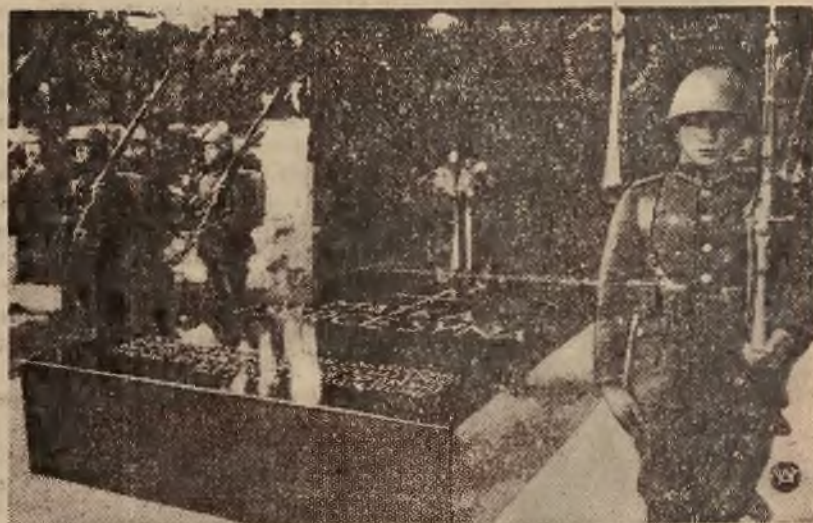
To wyrzekł usta, zamknął powieki

I odszedł od nas hen! w świat daleki,

I odszedł od nas wśród serc rozpaczny

Które ślubują Mu „wyścig pracy”.

Stefan Kolakowski
ucz. gimn. Z. IV „Oświata”
w Warszawie

Płyta Mauzoleum Marszałka Józefa Piłsudskiego na cmentarzu Rossa w Wilnie, gdzie spoczywa Serce Wielkiego Marszałka, które tak bardzo ukochało Polskę.

LECH MUSZYŃSKI

COPYRIGHT BY BULL

DEMON TORU

PAMIĘTNIK KONIA WYŚCIGOWEGO

5

Mężczyzna, zwany Jackiem, zaśmiał się:

— Dobrze, ale które konie pani zabierze?

— Przede wszystkim Gladiatora i tego karego dwulatka, Demona...

Mężczyzna zaczął się śmiać, jak szalony. A ja pomyślałem sobie, że nie ma się balwan czego śmiać... Niech sobie mam krzywe nogi — przyjdzie czas to pokaże im, co potrafię.

Rozdział V

Sezon wyścigowy w Fairlown zaczyna się w początkach marca i trwa aż do ostatnich dni kwietnia. Wielu hodowców z Kentucky przygotowuje specjalnie swe konie do cennych gonitw dla dwulatów. Często więc już w Fairlown przepowiedzieć można wynik tegorocznego Derby w Kentucky, bo wiem zjeżdżają się najlepsze konie U. S. A.

Matka moja cieszyła się bardzo, gdy powiedziałem jej, że panna Jadzia chce mnie zabrać do Fairlown. „Gladiator” natomiast wcale nie był z tego za-

dowolony:

— Biorą ciebie tylko dlatego, że jesteś jej ulubieńcem. Przecież tylko we mnie pokładają wszystkie nadzieje. Sam słyszałem, jak mówili...

Nasza stajnia wyścigowa była nader mała i nie mogła wytrzymać porównania z licznymi stawkami koni milionerów amerykańskich. Jedynymi dwulatami byłem ja i Gladiator. Prócz tego mieliśmy trzylatkę Miss Non Stop, która biegła bardzo dobrze, ale łatwo się denerwowała, dalej sześciolatkę klacz Bye-Bye, która od dwóch lat nie startowała, siedmioletniego ogiera Sandfly i walacha Trocadero. Sandfly cierpiał swego czasu na zapalenie ścięgna. To jest coś w rodzaju pęknięcia kości u ludzi. Choroba mało bolesna, ale dokuczająca, zwłaszcza przy złej pogodzie. To też Sandfly był zawsze zgrzyliwy i niezadowolony.

Trocadero natomiast, sześciolletni wałach, był chyba najwspanialszym koniem, jakiego znałem. Na torze zawsze płał różnymi figlami. Ale gdy się raz wyło-

buzował, szedł w wyścigu jak wichor. Trocadero, jak wiele innych koni, został swego czasu jako dwulatek poważnie sforsowany. Miał trzy nogi „palone”. Wyścigowce i w ogóle konie pełnej krwi mają bardzo cienkie nogi — same kości i mięśnie. Gdy za młodu sforsują sobie nogi zbyt częstymi i ciężkimi biegami, naczynia krwionośne wewnątrz nogi ulegają zapaleniu i nabrzmiewają. Leczy się to „paleniem”. Do chorej nogi w kilkanaście miejsc ludzie wypychają rozpaloną igłę naczynia krwionośne od tego kurczą się na stałe, i opuchlizna znika. Około 50 procent koni wyścigowych starszych roczników, jest „palonych”. Stary Sam twierdził, że takie rzeczy bywają tylko od sforsowania, zwłaszcza w młodym wieku. Trocadero opowiadał nam, że to nawet nie bardzo boli.

— Ty jesteś szczęśliwy przynajmniej, — powiedział do mnie. Takim nogom, jak twoje, nic chyba nie zaszkodzi. Nawet po „paleniu” nie wykrzywią się jeszcze bardziej.

Zartował tak wprawdzie, bo nie był ani trochę „łosiwy”. Był to po prostu wesoły koń z dużym poczuciem humoru. Wiedziałem kiedyś, jak na torze przetrzymał start o dobre 5 minut, ot tak, dla kawału, jak mówił sam. A po tym, ruszył jak strzała i pędził w wariackim

tempie.

Pewnego dnia wyjechaliśmy wreszcie do Fairlown. Pojechało z nami trzech chłopców i Jimmie MacNeil. Panna Jadzia powiedziała, że postanowiła dać mu życiową szansę we własnej stajni, kiedyś przecież Jimmie był wspaniałym dżokejem. Stary Sam został naszym trenerem. Mężczyzna, zwany Jackiem, chciał wprawdzie namówić pannę Jadzię, by zaangażowała jednego z jego przyjaciół, ale ona stanowczo odmówiła, twierdząc, że woli Sama.

Droga nie była długa, ale za to niezwykle męcząca. Wyczerpało nas bardzo owo ciągle stanie na nogach. „Miss Non Stop” zaczynała po prostu szaleć. Wierzała tak, że musielibyśmy się posunąć i pozwolić się jej położyć. Była to klacz kapryśna i uparta, a takie konie bardzo rzadko wykazują walory na torze.

Przybyliśmy w końcu jednak jakoś do Fairlown i po raz pierwszy w życiu zobaczyłem prawdziwy tor wyścigowy. Nie mogłem po prostu doczekać się tej chwili, kiedy poczuje pod nogami ów osławiony tor. W dwa dni po naszym przyjeździe zapoznałem się z nim podczas раннего galopu. Tor ten był tu nieco inny, niż w Wielkich Łąkach. Gleba znacznie twardsza, a przede wszystkim dziwiło mnie to, że dokoła stało pełno

obcych ludzi: niektórzy z nich trzymali w rękach zegarki. Powiedziano mi potem, że to są ludzie z gazet, którzy łapią nasze czasy i według nich radzą innym kogo należy grać.

Jimmie nie pozwalał mi się zbyt mocno męczyć. Czulem, że nie chce, bym biegł pełnym „gazem”. Taka jazda to był dla mnie spacer. Chodziło przecież tylko o zapoznanie się z torsem.

Potem ćwiczyliśmy starty. Nie podobało mi się to bardzo, ale panna Jadzia patrzyła cały czas na mnie, stałem więc jak najspokojniej i czekałem, donoski nie kazano nam podchodzić do startmaszyn.

— Demon dobrze będzie ruszał ze startu powiedział potem Jimmie, gdy wróciliśmy do stajni. — Chciałbym, by Gladiator był równie przytomny, jak on.

Pochwała ta sprawiła mi wielką przyjemność, i nie robiłem sobie z tego, że Gladiator parsknął nogaardliwie i mówił: — Nic dziwnego, że dobrze ruszasz ze startu. Przecież na tych twoich nogach i tak jesteś cały pochylony do przodu.

Pewnego popołudnia Stary Sam zaprowadził mnie na paddok i widziałem tam, jak prowadzono inne konie do wyścigów. Zauważyłem, że wszystkie one miały numery przy siodle.

(Dalszy ciąg jutro).

Tam gdzie żył Wielki Marszałek

Żałobna wizyta w Belwederze, zamienionym na Muzeum

Dzień dzisiejszy, będący bolesną dla każdego Polaka rocznicą zgonu Wielkiego Wskresiciela Ojczyzny, owiany jest głębokim smutkiem i zadumą. Wracając myślą w nie tak dawne jeszcze czasy, gdy Wódz Narodu czuwał nieustraszenie nad losami kraju, kojarzymy te wspomnienia z Pałacem Belwederem, będącym siedzibą zgasłego Marszałka.

Belweder! Otoczony legendą bohaterskiego porywu wolności pamiętnej Nocy Listopadowej 1830 roku, Belweder! Czyż mogła znaleźć się w stolicy bar dziej godna dla Niego siedziba?

Nic też dziwnego, iż po powrocie Swym z kazamat Magdeburga Naczelnik Państwa obrał go sobie za siedzibę.

Mysłano początkowo o Zamku. Odrzucił tę propozycję bez wahania.

Wyszedłszy z murów niemieckiej twierdzy, Piłsudski chciał po powrocie odetchnąć pełną piersią i mieć zapewniony spokój podczas odpowiedzialnej pracy kierownika Państwa.

Położony z dala od gwaru wielkomiejskiego, otoczony drzewami prastarych Łazienek pałac, zapewnić mógł Mu tak konieczny spokój.

Jak wyglądał Belweder w pierwszym okresie pobytu w nim Marszałka?

Fragment ulubionego pokoju Marszałka wraz z łóżkiem, na którym sypiał on od pierwszej chwili swego pobytu w Belwederze.

Wszystkie cenniejsze urządzenia padły łupem rosyjskich i niemieckich zaborców. W dniu 29 listopada, gdy Marszałek przybył po raz pierwszy do swej nowej siedziby, znajdowało się w niej tylko to, co z rozkazu adiutanta przywieziono z poprzedniego mieszkania Piłsudskiego, mieszczącego się przy ul. Mokotowskiej 50.

W pierwszym okresie Naczelnik zajmował jeden tylko pokój, położony na piętrze pałacu. Służył Mu on za sypialnię i gabinet pracy, w którym spędzał większą część dnia i nocy, załatwiając związane z rządami Państwem sprawy. W murach tego skromnego pokoju poczęły się historyczne dla dziejów Wolnej Polski poczynania.

W pamiętne noce sierpniowe 1920 roku, noce, rozświetlone luną palących się wsi i osad, grabionymi przez upojone zwycięstwami czerwone hordy, w nim właśnie zrodził się genialny plan wielkiej ofensywy, rozegranej nad Wieprzem.

W tych ścianach odbył z Marszałkiem swą ostatnią w życiu konferencję pierwszy Prezydent Rzeczypospolitej Gabriel Narutowicz.

Ujawszy z powrotem w Szwecję władzę, Piłsudski powró-

cił do Belwederu. Aż do zgonu Marszałek spędził w Swym ulubionym pokoju najwięcej czasu. Prawie wszystkie decyzje znowu tu nowstawać zaczęły.

Na małym stolczku równo układali się szeregiem karty, stawiane ręką Wodza ulubionego pasjansa, na nim również stała popielniczka, w której pię-

Przy biurku tym Marszałek spędzał długie godziny w pracy nad rozwiązaniem doniosłych spraw państwowych. Na zdjęciu widoczny odlew ręki Wodza.

trzył się zawsze stos wypalonych przez Niego jeden po drugim papierosów.

Złożony ciężką chorobą, z której nie było Mu przeznaczone się dźwignąć, z tego właśnie pokoju przeniesiony został do wielkiego salonu, gdzie śmierć wzięła Go w swe posiadanie.

Po śmierci Piłsudskiego Belweder przeznaczono na Muzeum, w którym złożone zostały wszystkie, pozostałe po Nim, bezcenne pamiątki.

Z dość sporego holu wchodzimy do pierwszego pokoju. Na ścianach i gablotkach broń powstańcza z 1863 roku. Wielki, stojący zegar kurantowy wygrywa za pociągnięciem sznurka nieśmiertelnego Mazurka Dąbrowskiego.

Jak się okazuje, Wieszczy Narodu ten właśnie zegar opisał w pierwszej księdze „Pana Tadeusza”.

Nad drzwiami wejściowymi słowa Wodza:

— Byłem wychowany wśród wspomnień 1863 roku.

Dalsze sale poświęcone są pamiątkom rodzinnym Piłsudskiego i Jego pracy konspiracyjnej w szeregach P. P. S. Pożółkłe pergaminy z wojskowymi pieczęciami świadczą dobitnie, że przodkowie Marszałka niejedno niegdyś wysokie stanowisko wśród braci szlachty piastowali.

Zrodzony z matki Billewiczówny, nie mógł się od nich młody Józef różnić. Od najmłodszych lat nie opuszczała Go myśl o starciu w proch pęt niewoli. W mierę dojrzenia — dojrzewa i hartuje się w Nim gorące pragnienie walki z najeźdźcą. Poświęca tej świetlistej Idee wszystko, nie wyłączając Siebie.

Mała, ręczna prasa drukarska przenosi myśl patrzących w owe pamiętne czasy pierwszych, bitych w Łodzi numerów „Robotnika”.

Idziemy dalej. Cały szereg następnych sal — to jeden wielki dokument miłości społeczeństwa dla swego Oswobodziciela. Poustawiane pod ścianami, rozwieszone na nich, w gablotkach i szafach — dary. Poczynając od najkosztowniejszych, pochodzących niejednokrotnie z naidalszych zakątków świata,

nie brak tu również i takich, które może nie tak kosztowne, a jednak sercu Wodza najmilsze były. To dowody uczuć ludzi prostych, wieśniaków, robotników, dzieci.

Pomiędzy nimi pamiątki z walk. Szkice, fotografie, obrazy, dokumenty.

Snuje się, powstająca z prze-

na Kresach Wschodnich z 1916 roku. Pod nimi buława i szable, ofiarowane ukochanemu „Dziadkowi” przez podkomendnych, popiersie Marszałka i rzeźby. Dalej plastyczny plan Magdeburga.

Wchodzimy do holu. Dwie postacie zakutych w stal zbrojczy rycerzy strzegą wejścia na pierwsze piętro, do prywatnych apartamentów Wodza. (Część z nich mieściła się również i na parterze).

Tu w dniu 29 Listopada każdego roku zaciągają historyczną wartę Podchorążowie.

W związku z tym łączy się piękna legenda, o której Marszałek wspomina w wydanej przez Szkołę Podchorążych Piechoty Jednostki z dn. 21.XI 24 r.

— Mówiono mi, że pewnej nocy któremuś z Podchorążych ukazał się ks. Konstanty, że oglądał jakoby wartę. Śmiałem się z tego, twierdząc, że zdziwiony chciał zapytać, co zaczęli nasi Podchorążowie?..

Wchodzimy po schodach na górę. Pierwszy pokój poświęcony jest odznaczeniom zmarłego Wodza. W długich gablotach, umieszczone na różnobarwnych wstęgach, ordery. Hołd geniuszowi Wielkiego Człowieka, symbolicznie oddany przez najdalsze nawet państwa świata.

Porozwieszane w oświetlonych szafach — zbiory Marszałka. Siwa, bez żadnych odznak, kurtka strzelecka, płaszcz i mundury z lat ostatnich ze skrzyżowanymi buławami na ramionach. Obok, kapiący złotem, mundur szefa 16-go pułku piechoty rumuńskiej.

W innych szafach cywilne ubrania Marszałka. Pomiędzy nimi czarna garnitur, w którym wyjechał On do Genewy, aby załatwić radykalnie w Lidze Narodów coraz bardziej zuchwałe wystąpienia Waldemara.

Wąskim korytarzem, z którego prowadzi na parter tajemne przejście, upamiętnione ucieczką ks. Konstantego w dniu 29

XI.1830 roku, przechodzimy do ulubionego pokoju Marszałka. Urządzenie zachowane jest w całości. Skromne łóżko, umywalnia, biurko, przy którym Wódz pracował. Na ścianach parę obrazów.

Dalsze sale związane są bezpośrednio z historią. Jedną z nich, mieszczącą biurko, na którym leży brązowy odlew ręki Marszałka, zawieszona jest barwnymi szkicami, przedstawiającymi żołnierzy z 1830-31 roku.

Stajemy przy oknie. Przez lukę w drzwiach błyszczy w dali srebrne koryto Wisły, za nim jasna plama pól, na których stoczona została słynna bitwa o Olszynkę Grochowską.

Ten sam widok z następnego pokoju. Pod oknem wielki stół, nakryty mianami. Czerwone i niebieskie chorągiewki, wpięte w płany — to zobrazowanie groźnej sytuacji z sierpnia 1920 roku. Tu, na nich, zrodził się genialny plan Wodza, który zmienił triumf bolszewików w bezprzykładną klęskę.

W następnej sypialni stoi łóż-

Obok sali broni ustawiona jest wypchana Kasztanka, wierna towarzysza Marszałka wstyżkich walk legionowych.

ko, na którym zmarł Marszałek, w t. zw. narożnym salonie Belwederu.

Wchodzimy do salonu. Do stoją cisza panuje tutaj. Głośniejsze rozmowy cichną, zamiera na ustach wpółzaczęte słowo.

Tuż obok kaplica. Dwie wielkie, oświetlone urny, pokryte czarnym kirem, rzucają przytłumiony blask na pokryty setkami szarf i wieńców katafalk Wodza. Błyszczą milionem iskieł stojąca na nim kryształowa urna, w której złożone było serce Marszałka. Całość zachowana jest wiernie tak, jak było w dniu, gdy ciało Wodza tu spoczywało.

Przez dwie poczekalnie i pokój konferencyjny, gdzie zbierali się ambasadorowie i dyplomaci dochodzimy znowu do holu. Miłując go przypominamy sobie mimo woli raz jeszcze legendę o duchu ks. Konstantego, który miał się Podchorążym ukazać.

Dziś nie błądzi on już po labiryncie komnat Belwederu, w których mieszka Duch Świetlisty.

Duch Tego, który wyzwolił Ojczyznę z kajdan niewoli żył w nich i pracował, aby „trud, z którego Polska powstała, by żyć” nie poszedł na marne.

Jerzy Rozwadowski.

Zdjęcie nasze przedstawia salę konferencyjną w Belwederze, w której Marszałek przyjmował przedstawicieli dyplomatycznych zaprzyjaźnionych państw

Krwawa granica z Sowietami

Zaostrzenie sytuacji na Dalekim Wschodzie

MOSKWA. We wczorajszych dziennikach moskiewskich ukazał się urzędowy komunikat „Tassa” w sprawie ostatecznych zajęć na granicy sowiecko-mandżurskiej.

W odróżnieniu od poprzednich sowieckich enuncjacji tego rodzaju komunikat „Tassa” utrzymany jest w niezwykle gwałtownym tonie i zawiera cały szereg oskarżeń pod adresem Japonii.

Dowództwo japońskich wojsk w Korei i Mandżukuo — twierdzi komunikat — rozpowszechnia wiadomości o coraz częściej powtarzających się faktach przekroczenia granicy sowiecko-mandżurskiej i sowiecko-koreańskiej przez żołnierzy sowieckich.

Twierdzenia te — zdaniem „Tassa” — nie tylko nie odpowiadają prawdzie, lecz są sprzeczne z istotnym stanem rzeczy. Granicę sowiecką coraz częściej przekraczają żołnierze japońscy, lub też mandżurzy co w konsekwencji prowadzi do zbrojnych starć i utarczek, jak to zresztą miało miejsce w dn. 11 kwietnia, kiedy kilka

samolotów japońskich przeleciało nad terytorium sowieckim. W ten sposób na granicy sowiecko-mandżurskiej wy-

tworzył się niepokojący stan ciągłych incydentów, które często mają krwawy przebieg.

Komunikat „Tassa” komen-

towany jest w kołach politycznych jako dowód nowego zaostrzenia sytuacji na Dalekim Wschodzie oraz jako potwier-

dzenie wiadomości o znacznym wzmocnieniu garnizonów sowieckich na Dalekim Wschodzie.

Z zimną krwią dobijał swe ofiary

potworny morderca uwiedzionej przez siebie dziewczyny i jej matki

W dniu wczorajszym donosiliśmy o potwornej zbrodni, która dokonana została na terenie miasteczka Powązek w Warszawie. Obecnie podajemy dalsze szczegóły wstrząsającej tragedii.

Zamieszkała wraz z rodzicami przy ul. Połaskiej 18, 25-letnia Janina Błaszczakówna poznała przed pewnym czasem robotnika z Dyrekcji Tramwajów i Autobusów Miejskich, 27-letniego Józefa Tomaszczuka.

Po kilku spotkaniach Tomaszczuk zakochał się bez pamięci w Błaszczakównie. Tak przynajmniej twierdził. Młodzi spotykali się coraz częściej, czemu sprzyjał w wielkiej mierze fakt,

iż Tomaszczuk zamieszkał w sąsiednim domu, pod numerem 16, na tej samej ulicy.

Jak zdołaliśmy ustalić, Tomaszczuk przybył do Warszawy z Małopolski w poszukiwaniu pracy. Jest on Rusinem.

Spotkania młodych zwróciły w końcu uwagę rodziców i sąsiadów panny. Doszło do tego, iż na skutek najrozmaitszych plotek Tomaszczuk postanowił oświadczyć się o rękę Błaszczakówny.

W tym samym czasie naiwna dziewczyna wierząc obietnicom uwodziciela została jego kochanką czego domagał się już od dawna. Owocem tego stosunku było dziecko.

Początkowe przypuszczenia rodziców panny, iż wobec takiej go obrótu rzeczy poślubi niezłownie ich córkę okazały się niesłuszne. Tomaszczuk nie miał w zasadzie nic przeciwko temu, oświadczył jednak stanowczo, iż stanie przed ołtarzem jedynie tylko pod warunkiem, że rodzice panny zapiszą mu przed tym, będący ich własnością duży i ładny dom.

Ojciec Błaszczakówny, będący z zawodu piekarzem, który uczciwą i ciężką pracą dorobił się majątku nie chciał oczywiście zgodzić się na te żądania, orientując się doskonale, iż Tomaszczuk chce poślubić jego córkę tylko ze względu na jej posag. W stanowczej rozmowie z przyszłym zięciem Błaszczak odmówił oczywiście tym zuchwałym żądaniom. Rozwścieczony nieoczekiwanym obrotem sprawy uwodził wyszedł z domu rodziców swej kochanki, odgrążając się, iż zemści się za spotkaną go odmowę.

Ponieważ od tej chwili upłynęło sporo czasu, rodzice i uwiedziona Błaszczakówna przypuszczali, iż były to tylko czcze pogroźki. Tomaszczuk spotykał często na ulicy młodą kobietę, miał ją jednak szybko, udając, że jej nie widzi.

Krytycznego dnia, natknąwszy się na idącą w towarzystwie matki Błaszczakówny, wykonał straszną obietnicę.

Naoczny świadek krwawej zbrodni, opowiedział nam ze szczegółami jej przebieg.

Obie kobiety po wyjściu z domu szły ulicą Powązkowską

na przystanek tramwajowy. Zanim szedł krok w krok jakiś mężczyzna. Wyglądał na silnie zdenerwowanego i stale trzymał prawą rękę w kieszeni spodni.

W pewnym momencie zwrócił się z idącymi kobietami. Za nią wzięła się rozmowa, padały co raz głośniejsze wypowiedziane słowa. Świadek twierdzi, iż trwało to wszystko bardzo krótko.

W trakcie rozmowy mężczyzna odsunął się raptownie od obu kobiet i zawołał:

— Za moją krzywdę! — wyszarpnął z kieszeni rewolwer.

Padły strzały. Trafione w głowę kobiety runęły na chodnik.

Starsza z nich, jak się później okazało, matka młodej Błaszczakówny, ugodzona kulą w skroń padła trupem na miejscu. Drużga, drażnięta w tył czaszki, nie straciła przytomności i rozdzierającym głosem zaczęła wzywać

o pomocy.

W tym czasie zbrodniarz schował do kieszeni rewolwer i spokojnym krokiem oddalił się od leżących w kałuży krwi ofiar.

Usłyszawszy krzyk Błaszczakówny, Tomaszczuk odwrócił się i podszedł wolno do niej.

Cynizm zbrodniarza był wprost niesłychany. Nachyliwszy się nad ranną i stwierdziwszy, że żyje jeszcze, morderca wyjął z powrotem rewolwer i rozpoczął strzelanie do leżących. Kule, wobec odległości za ledwie metra, wszystkie prawie były celne.

Bezpośrednio po tym zbrodniarz został ujęty przez nadbiegłego posterunkowego, który z trudem tylko wyrwał go z rąk wzburzonego tłumu, który zebrał się wokół mordercy i jego ofiar, chciał dokonać nad nim samosądu.

Osobliwy strajk zakończony

„Normandie” wyruszy do Nowego Jorku

PARYŻ. W osobliwym strajku w Hawrze, który groził unieruchomieniem największych transatlantyków francuskich, — dlatego, że załogi nie godziły się nosić przez cały rok tych samych mundurów, został we wtorek ostatecznie zlikwidowany.

Jak wynika z ogłoszonego po

południu oficjalnego komunikatu, załogi powróciły wczoraj do pracy na zasadzie ugody osiągniętej za pośrednictwem ministra Marynarki Handlowej.

Statek „Normandie” odpływa nie dziś do Nowego Jorku o oznaczonej godzinie.

Drażliwa sesja Rady Ligi

Powszechne zadowolenie z układu angielsko-włoskiego

GENEWA. Odbiegając od zwyczajnego odsuwania spraw drażliwych na ostatnie dni, 101-a sesja Rady Ligi Narodów rozpoczęła się wczoraj od deklaracji angielskiej i dyskusji na temat układów rzymskich.

Po otwarciu posiedzenia przewodniczący udzielił głosu lordowi Halifaxowi, który w imieniu rządu angielskiego złożył oświadczenie, wskazując na doniosłość układów włosko-angielskich.

Po deklaracjach Francji i Malej Ententy, wyrażających zadowolenie z powodu układu angielsko-włoskiego, przemówił delegat Polski. min. Komarnicki, składając następujące oświadczenie:

„Z największą uwagą wysłuchałem ważnej deklaracji, którą szanowny przedstawiciel Zjednoczonego Królestwa złożył przed Radą. Pomimo, że układ ten odnosi się do rejonu świata, z którym kraj mój nie ma bezpośrednich interesów, opinia polska powitała w pozytywnym wyniku rokowań, pomiędzy dwoma mocarstwami za-

przyjaźnionymi z Polską — wybitny przyczynek dla pokoju europejskiego.”

Ostatni zabrał głos komisarz Litwinow, mówiąc, że Sowietów witają każdy układ przynoszący odprężenie. Dodał jednak, że powróci do sprawy przy innej okazji.

Następnie Rada Ligi Narodów przystąpiła do rozpatrzenia apelu rządu chińskiego.

Olbrzymi pożar w Połędzie

KŁAJPEDA. Wczoraj wybuchł w kąpielisku Połęga groźny pożar, który objął szereg budynków drewnianych (około 120 will, budynek pocztowy, gimnazjum, probostwo oraz 2 szkoły powszechne).

Ogień powstał na skutek zapalenia się sadzy w kominie probostwa i na skutek bardzo silnego wiatru z błyskawiczną szybkością przenosił się z budynku na budynek. Wszelka akcja ratownicza wezwanej z Kłajpedy straży ogniowej z rozsiałym żywiołem okazała się bezskuteczna.

Straty oceniane są na powyżej 2 miliony litów (około 1.800.000 zł.).

Negus w drodze do Genewy

LONDYN. Haile Selassie opuścił wczoraj rano Londyn, udając się do Genewy.

Złóża węgla kamiennego

odkryto w t. zw. trójkącie bezpieczeństwa

Z Jarosławia donoszą: We wsi Widaczów pow. jarosławskiego natrafiono na głębokości 10 metrów na złoża węgla kamiennego pierwszorzędnej wartości. Pokłady te mają 40 metrów grubości.

Ponadto odkryto pokłady węgla we wsi Jodłówka i Łopuszka, a ponieważ obie wymienione wsie leżą w obrębie t. zw. trójkąta bezpieczeństwa odkrycie tych pokładów węgla posiada doniosłe znaczenie.

Potworna zbrodnia na cmentarzu na tle porachunków rodzinnych

Wczoraj przed południem rozegrała się na cmentarzu św. Krzyża w Gnieźnie krwawa scena.

Mianowicie Józef Bogoniewski napadł na swoją bratową Marię Bogoniewską i zadał jej szereg ciężkich ran dżetem. Bogoniewską przewieziono do szpi-

tala.

Zbrodnia została popełniona niewątpliwie na tle porachunków rodzinnych. Zaznaczyć jednak należy, że Maria Bogoniewska była w Gnieźnie znana jako agitarka komunistyczna i za komunizm była już karana sądownie.

Straszliwy wybuch w kopalni

77 górników zostało zabitych, a 39 rannych

LONDYN. Wczoraj rano wydarzyła się na kopalni Markham w Duckmanton, w hrabstwie Derbyshire straszną katastrofą górniczą, wskutek której jeden z szybów został zasypany. Ponad 100 górników zostało odciętych od szybu wjazdowego.

Mimo natychmiastowego zarządzenia akcji ratowniczej katastrofa pociągnęła za sobą, jak to wynika z komunikatu urzędowego, bardzo poważne ofiary. Dotychczas 77 górników zostało zabitych a 39 rannych.

Akcja ratownicza jest w to-

ku, gdyż w dalszym ciągu około 50 górników znajduje się jeszcze w zasypanym szybie.

Zabici, ranni i uratowani górnicy należeli do załogi nocnej, która we wczesnych godzinach wtorku miała być zluzowana.

Kilka chwil przed zmianą załóg wydarzył się katastrofalny wybuch, który na przestrzeni kilkudziesięciu metrów zasypał główny szyb komunikacyjny rurowym i kamieniami.

Pierwszych zasypanych górników zdołano wydobyć na powierzchnię dopiero po dwóch

godzinach. W ciągu całej akcji ratowniczej zdołano utrzymać łączność telefoniczną z zasypanymi górnikami.

Jeszcze jedna ofiara Anschlussu

Dyrektor teatru odebrał sobie życie

WIEDEN. Wczoraj popełnił samobójstwo znany i uzdolniony dyrektor teatrów wiedeńskich, Rudolf Beer, który był profesorem seminarium Reinhardta w Wiedniu; przed tym Beer był dyrektorem „Deu-

tches Volksteater”, później w La Scala.

Przyczyną samobójstwa była utrata posady, jako dyrektora teatrów z powodu pochodzenia żydowskiego.

TAJEMNICA CZARNEJ DAMY

SENSACYJNA POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA OSNUTA NA PRAWDZIWYCH ZDARZENIACH

Dyżurny przodownik w komisariacie odbiera tajemniczy telefon: jakiś głos woła o ratunek. W centrali telefonicznej udaje mu się stwierdzić, że jest połączony z mieszkaniem państwa Poradzkich, na Marszałkowskiej numer... Uduje się tam w towarzystwie trzech policjantów i po wyważeniu drzwi, spostrzega w gabinecie na fotelu trupa starszego mężczyzny.

Po przybyciu prokuratora oraz inspektora Urzędu Śledczego stwierdzono, że zmarłym jest ziemianin Stanisław Zabłuka z majątku Sosnowka.

Inspektor Puchała zawiadomił telefonicznie posterunek policji w Sosnowce, by pani Zabłuczyna stawiała się natychmiast w Urzędzie Śledczym. Od niej dowiedział się Puchała, że Zabłuka miał podjąć większą sumę pieniędzy w banku Rolnym. Inspektor Puchała udał się więc do banku, gdzie po dokładnym śledztwie zdołał dowiedzieć się, iż Zabłuka był w banku w towarzystwie jakiejś młodej damy i podjął sumę 200.000 złotych.

Pani Poradzki otrzymała depeszę wzywającą natychmiast do Warszawy, do urzędu śledczego. Kochanek jej, Marian Kaczorek, z którym zapoznała się przypadkowo, zmieszal się po przeczytaniu depeszy i poradził, by zadzwoniła do Warszawy... Pani Halina połączyła się telefonicznie ze swoim domem, ale tu usłyszała głos obcego mężczyzny.

Zamiast głosu męża, słyszy pani Halina obcy, basowy głos jakiegos mężczyzny.

— Halo? Kto tam? Jaka Halina? Proszę? — krzyczy głos z Warszawy.

Marian przestraszył się, widząc zmieszanie Haliny. Podbiegł do niej, wsparł ją ramieniem, tak, by nie upadła i cicho szeptał:

— Uspokój się...

Długo trwało zanim pani Halina zdołała uspokoić się. Drży jak w febrze. Krople potu wystąpiły na jej czole. Ogarnął ją paniczny strach, jest teraz przekonana, iż w mieszkaniu jej w Warszawie zaszła jakaś straszna rzecz. Może wkradli się złodzieje? Cóż to może być za obcy, basowy głos? Jak widać, ów mężczyzna nie wie nawet, kim ona jest.

Ale Marian daje jej znak ręką, by opanowała się i wsuwa jej słuchawkę z powrotem do ręki. Halina panuje nad sobą wysiłkiem woli i pyta znowu:

— Kto tam?

Chwilę trwa cisza, tak jak gdyby ktoś odłożył słuchawkę.

— Halo, proszę, proszę! — krzyczy pani Halina w słuchawkę.

Nagle zajaśniała na jej twarzy promień nadziei, gdy usłyszała znajomy głos kobiecy. Halina mocno przyciska słuchawkę do ucha i krzyczy:

— Jasiu! Tak, to ja! Czy pan w domu?

— Nie, pana nie ma... — Halina wyczuwa w głosie Jasiu jakiegoś zmieszanie.

— A kto był przy aparacie? — pyta Halina, przeczuwając, że się coś wydarzyło. — Jasiu, powiedz mi natychmiast, kto jest tam w mieszkaniu prócz ciebie? Jasiu.

— To jest... To jest — odpowiada zmieszana Jasia i w końcu wykrztusiła ze siebie — Zaraz, zaraz. Ten pan chce z panią sam pomówić.

— Kto? Jaki pan? Kto tam Jasiu! Jasiu!

Zamiast odpowiedzi Jasiu słyszy pani Poradzka jakiś obcy głos:

— Pani Poradzka? Dobry wieczór! Moje uszanowanie!

— Kto mówi? — pyta wzburzona do najwyższego stopnia Poradzka. — Kto tam? Skąd się pan wziął w moim mieszkaniu?

— Jestem urzędnikiem policji śledczej! Pilnuję mieszkania przed obcymi i niepożądanymi ludźmi. Niech się pani uspokoi! Halo! Chcę panią o coś zapytać!

— Policja w moim mieszkaniu? — spojrzała przerażona Halina na Kaczorka. — Czego może policja w moim mieszkaniu szukać?

— Pani jest wezwana natychmiast do Warszawy — odrzekł basowy głos. — Czy nie wie pani, dokąd znikł jej mąż?

— Kto? — pani Halina z trudem trzyma się na nogach.

— Pani mąż! Pan Seweryn Poradzki! Jest nam pilnie potrzebny!

— Na miłość boską! Nic nie rozumiem! Mój mąż jest przecież w Warszawie! Dwa dni temu otrzymałam od niego list!

— A czy dzisiaj lub wczoraj nie komunikował się mąż z panią?

— Mój Boże! Proszę mi powiedzieć co się stało z moim mężem?

Zamiast odpowiedzi na pytanie, słyszy znowu głos obcego mężczyzny:

— Szanowna pani, czy otrzymała pani depeszę z warszawskiego urzędu śledczego?

— Tak — drża znowu jej ręce. — Przed godziną!

— Radzę pani bez namysłu przyjeżdżać do Warszawy. Leży to w interesie zarówno pani, jak również i jej małżonka...

— Ale mój panie co się stało? Co się stało? Niech mi pan powie!

— Dowie się pani na miejscu o wszystkim. Proszę natychmiast wracać do Warszawy

— Proszę zawezwać do aparatu moją służącą, Jasię!

Pani Halina ścisła kurczowo w dłoni słuchawkę. Ale nikt nie odpowiada. Głos jej ochrypl z krzyku. W końcu odzywa się głos telefonistki z centrali hotelowej:

— Warszawa przerwała rozmowę. Proszę wyłączyć się...

Pani Halina opadła na wpół zemdłona na krzesło. Marian obejmując ją i strofuje dobrotliwie:

— Halino, sądziłem, że nie jesteś takim tchórzem... a tak prędko tracisz panowanie nad sobą!

Spogląda na niego oczyma, w których czai się strach i przerażenie. Serce miota się w niej, jak jaskółka w klatce. Stłumionym głosem szepce:

— W moim mieszkaniu policja! Szukają Seweryna! Jasiu nie pozwolili dość do aparatu...

Znowu chwyciła depeszę, i znowu zaczęła sylabiować każde słowo: Przybyć do Warszawy... Pilna sprawa... Urząd śledczy... Inspektor Puchała. Każde słowo przenika ją, jak zatruta strzała.

Marian usiłuje znowu zbagatelizować całą sprawę.

— Na pewno jakieś głupstwo — pieści jej dłoń.

— Być może że tak samo jak ty tu w Zakopanem zapomniał się twój małżonek w Warszawie... Może być, doszło do jakiejś awantury... Ale nie trzeba się takimi sprawami przejmować!

Słowa jego budzą ją z letargu, znów spogląda w jego oczy i pyta podejrzliwie:

— Marian, czy znasz ty mego męża?

— Przysięgam, że go nie znam. Ale jako mężczyzna, znam się na podobnych awanturach. Wierząc mi, na twoim miejscu przespiałbym się dobrze przed jutrzejszą zabawą śnieżną...

Usiłuje uspokoić ją. Głaska jej dłoń, całuje jej palce spogląda jej w oczy. Pani Halina nie zdołała zatężyć, jak tymczasem znikł z jej palca drogocenny brylant...

A gdy Marian wstaje, — żegna ją i całuje jej dłoń. Życie jej spokojnej nocy, zrywa się pani Halina z miejsca i woła:

— Nie, nie czekam jutro, już idę do Warszawy. Coś się tam musiało wydarzyć! Już idę!

— Halina! — wiał znowu jej dłoń. — W nocy chcesz pojechać? Gdyby się tam coś złego stało, na-

pewno powiedzieliby tobie...

— Właśnie dlatego, że mi nic nie chcieli powiedzieć, idę zaraz — rozgląda się pani Halina wokół. — Już idę!

Widząc, że chce wejść do sąsiedniego pokoju i zbudzić dzieci zagroził jej Marian drogę.

— Halina, czyś ty oszalała, dzieci zbudzisz.

Pani Halina zamyśliła się. Ma rację, dzieci mogą się przestraszyć, szczególnie Aneczka, która jest bardzo nerwowa. Ale równocześnie powstała w jej umyśle nowa myśl:

— Zostawię tu dzieci! Po co mam je ciągać za sobą do Warszawy? Mogą tu zostać jeszcze kilka dni. A jeśli nie będę mogła po nie wrócić, przyjadą one do Warszawy z wychowawczynią. Sama muszę jechać, bo niepokój mnie zabije...

— A więc jedziesz dzisiaj? — pyta Marian.

— Tak — odpowiada pewnym siebie głosem Halina.

— Może prześpisz się przed tym i namyślisz?

— Nie, nie mam ani chwili do stracenia — odpowiedziała. — Idę już.

Nie czekając na powrót wychowawczyni poczyniła się szybko ubierać i pakować swe rzeczy.

— Masz jeszcze wiele czasu! — odezwał się Marian. — Pociąg odjeżdża kilka minut przed dwunastą...

— Szkoda każdej chwili! — odpowiada pani Halina, wrzucając rzeczy do swej walizeczki.

— A jeśli wychowawczyni nie wróci przed odejściem pociągu? — pyta znowu.

— Napisze jej na karteczce, co ma uczynić. Muszę jeszcze kilka słów skreślić do dzieci. Poza tym zostawie portierowi polecenie...

— Bądź zdrowa, kochana — obiał ją Kaczorek i ucałował. — Szkoda, że nie będzie cię jutro na zabawie...

— Zabawię się kiedy indziej — odrzekła pani Halina, wymuszając na swych wargach uśmiech.

Ale już na progu cofnął się Marian z powrotem i spoglądając jej prosto w oczy powiedział:

— Słuchaj, Halino! Wzywa cię policja warszawska. Nie wiem, czego chcą od ciebie. Panui nad sobą i nie czyn głupstw, przy tym nie wspominaj mego nazwiska...

(Dalszy ciąg jutro).

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE, MIŁOŚCI I POŚWIECENIU

Była jasną blondynką, i włosy miała uczesane do góry: Tadeuszowi wydało się, że nie ma trzydziestu lat. Na twarzy jej nie znać było żadnych zmarszczek, jaśniała młodością i świeżością. Policzki jej były zarumienione.

Kobieta wprowadziła Tadeusza do pokoju, gdzie wokół okrągłego stołu stało sześć krzeseł. W kącie stała maszyna, a na niej niewykończona kora. Z tego pokoju znowu prowadziło wejście do sąsiedniego, o śnieżno białych ścianach.

Wysoka niewiasta odsunęła krzesło i odezwała się:

— Proszę siadać!

Sama usiadła przy maszynie i poczęła obszywać dziurki przy kora.

Tadeusz jadł z apetytem, popijając raz po raz herbatę.

Kobieta pracowała przy swej kora i spoglądała na Tadeusza.

— Skąd pan jest? — zapytała, nie patrząc mu w twarz, tylko na dziurkę w kora.

Skąd pochodzi?.. — Cóż może na to odpowiedzieć? Opowiadać o wszystkim od początku? Opoznać o tym, że uciekł przed żołnierzami, którzy prowadzili go do Lublina na rozstrzelanie? Opowiedzieć jej, jak wyskoczył z pociągu w pełnym biegu?

Ale musi jej coś powiedzieć. Nie może milczeć i tym samym wzbudzić podejrzenie u tej niewiasty.

Rozpoczął więc opowiadać o tym, że wraca z Syberii, gdzie był zesłany jako rewolucjonista. Teraz wraca stamtąd. Przebył wiele drogi, pokonał wiele trudności, teraz ma jechać do Warszawy... W drodze po prostu zbłądził... Jest wyczerpany, wycieńczony, głodny... Po tym zapytał: A jak się pani nazywa?

Kobieta spoglądała na niego przenikliwym, ostrym spojrzeniem, które go jak gdyby kłuło...

Nie od razu odpowiedziała na jego pytanie, ale wstała, zbliżyła się do niego, po czym rzekła:

— Nazywam się Stanisława Cieplińska... Czy odpowiada panu to nazwisko? — na wargach jej ukazał się lekki uśmiech.

— Pani nazwisko wyraża istotną cechę pani... U pani jest tak ciepło, jak pod skrzydłami gołębia... Dlatego nazywa się pani właśnie Cieplińska...

Kobieta parsknęła głośnym śmiechem.

— Pan tak pięknie mówi... Czy nie jest pan czasem pisarzem?

— Nie... Czy trzeba być pisarzem, by wyszukać ciepła, jakie jest tu w mieszkaniu?.. Czy pani mieszka sama? — spojrzał Tadeusz przez na wpół otwarte drzwi, prowadzące do sąsiedniego pokoju.

— W drugim pokoju śpi moja córka, dziesięcioletnia dziewczynka — odrzekła kobieta, gdy zauważyła, jak Tadeusz spogląda na sąsiednie drzwi.

— A mąż pani, jeśli wolno spytać? — poczuł się nagle Tadeusz jak u siebie w domu.

— Mąż mój? — ze smutkiem odrzekła kobieta. — Przed czterema laty został powołany na front. Pewien czas jeszcze otrzymywałam od niego listy...

Po tym zapomniał o mnie... Kto wie, czy żyje jeszcze... Trzy lata jak ślad po nim zaginął... Przepadł, jak gdyby do wody... A ja... — spojrzała prosto w twarz nieznanemu mężczyźnie. — Ja mam obecnie trzydzieści sześć lat... To podobno lato w życiu kobiety...

Po co o tym mówić? Co ma na myśli?

Tadeusz milczał. W ostatnich słowach kobiety uczył nutę żalu.

Chwilę spoglądali na siebie w milczeniu.

(Dalszy ciąg jutro).

„P E R Ł A”

10 gr. Pranie kołnierzyka 10 gr.

Czyszczenie ubrania
ZŁ 3 50Czyszczenie sukni
ZŁ 2.—Centrala: Kraków, Wolnica 8
Filia: Wrzesińska 1

Z TEATRU im. J. SŁOWACKIEGO

W czwartek jako w rocznicę zgonu
Marszałka Piłsudskiego teatr czynny.W piątek komedia B. Nusić'a „Pani
Ministrowa” w opracowaniu scenicznym
reż. J. Karbowskiego.

Teatr Bagatela

W czwartek Teatr nieczynny.

Józefina Bakker z całym zespo-
łem w BagateliJak się dowiadujemy do teatru
Bagateli zjeżdża na kilka dni Jó-
zefina Bakker z całym zespołem
francuskim, który da kilka wy-
stępów.

Nocny dyżur aptek

Pod Złotym Tygrysem, ul. Szczepań-
ska 1. Pod Barankiem, ul. Mikołajska
4. J. Marciszewicza, ul. Stradom 6 (m.
św. Teresy, ul. Senatorska 5, Pod Mat-
ką Boską, ul. Krowoderska 74.W Podgórzu :
Pod Opatrznością, ul. Brodzińskiego 1

Nocny dyżur lekarzy

Fischel T., Krakowska 31, tel. 172-46
Aleksandrowicz J., Staromostowa 3
tel 189-99Zabiński R. Szewska 22 tel. 192-68
Pinkusfeldowa R., Szewska 22, tel. 182-68

Z teatru im. Jul. Słowackiego

„Pani Ministrowa” Nusić'a —
wesoła komedia serbskiego auto-
ra, dzięki swemu aktualnemu hu-
morowi nie prędko zejdzie z ali-
sza. Satyra polityczna tak rozpo-
wszechniona w dobie obernej,
jest wabikiem ściągającym tłumy
publiczności. Nusić wykorzystał
w pełni wszystkie możliwe dow-
cipy na temat rządu i ministrów
i nakreślił na tle takich „stosu-
neczków” postać p. ministrowej
(Korycką), która gdy mąż (Opa-
liński) obejmuje stanowisko, wy-
niesiona na wyżyny tytułu „per
pani ministrowa” staje się despo-
tyczną panią domu i pełną kon-
wenansów damą Zięć (Węgrzyn)
i córka (Niedziatkowska) cierpią
na tym najgorzej. „pani ministro-
wa” uważa, że małżeństwo to
jest nieudane, bo córka ministro-
wej z jakimś tam urzędnikiem,
to żadna patria. co innego gdy
chodzi o osobę wice-konsula Ni-
karagui (Ruszkowski). Sprytny
jednakowoż za bardzo kocha swą
żonę, aby mógł zrezygnować.
Dzięki podstępemu i rtelowi os-
mieszka „panią ministrową” i jej
wice-konsula. — Wynika skan-
dal — minister musi podać się
do dym sji i „pani ministrowa”
przestaje być ministrową — roz-
pacz. Bledo uśmiecha się na wi-
dok szczęśliwych dzieci. Staje
się znowu sobą na wiadomość,
że mąż został wybrany do dru-
giego gabinetu. Sztuka poza kil-
koma ntefortunnymi powiedznie-
mi dobra. Reżyseria p. Karbow-
skiego, dekoracje p. Gajewskiego.
(Tekla)

Czytajcie
Ostatnie wiadomości

KRONIKA KRAKOWA

Ze sportu

Tydzień Białego Krzyża

We wtorek w dalszym ciągu
uroczystości Tygodnia Białego
Krzyża odprawione zostało uro-
czyście nabożeństwo w kościele
św. Anny, które celebrował ks.
prał. dr. Masny. Na nabożeństwo
przybyli liczni przedstawiciele
szkół wojskowych z gen. Mon-

dem i państwowych ze starostą
Wolanieckim na czele. Bardzo
licznie zgromadzili się członkowie
Polskiego Białego Krzyża z pre-
zesem Gregerem.

W godzinach popołudniowych
odbyło się w szkole powszech-
nej przy ul. Pierackiego otwarcie

wystawy p. t. Oświata w wojsku
Wspomniana wystawa obrazu-
je 20 letni dorobek Polskiego
Białego Krzyża przy czym prze-
rządy ilustrują do celowo urzą-
dzone stoiska oraz wykresy świad-
czące o rozwoju świetlist i bib-
liotek prowadzonych w wojsku

Krewki restaurator z Podgórza i malarz
skazani za pobicie obywatela

Dnia 20 lipca ub. r. przybył
p. Mieczysław Pykosz do resta-
uracji Jana Słania w Podgórzu przy
ul. Legionów 8 szukając swojego
znajomego, ponieważ go nie za-
stał wyszedł. Będąc już na ulicy
napadł na niego znienacka Anto-
ni Brożek recte „Balamut” i za-
dał p. Pykoszowi 3 rany nożem,
2 w plecy i 1 w rękę. P. Pykosz
ranny wpadł by się schronić do

restauracji Słania
Właściciel zamiast udzielić mu
pomocy porwał za drag od za-
luzji i nuże tym drągiem po ple-
nach p. Pykosza. Jak się okazało
Brożek miał osobiste porachunki
i z zenisty napadł na spo-
kojnego człowieka zaś Słania
zamiast ratować niewinnego do
pomógł Brożkowi.

P. Pykosz całą sprawę przed-

stawił prokuraturii i w rezultacie
krewki restaurator Słania oraz
Brożek stanęli przed sądem gro-
dzkim w Podgórzu za uszkodze-
nie ciała. Sąd skazał Brożka na
6 miesięcy więzienia bez zawie-
szenia zaś Słanię na 6 miesięcy
zawieszając karę

Rozprawie przew. s. dr. Ko-
walski jako rzecznik prok. wy-
stępował p. pardała.

Szofer przejechał dziecko
przy ul. Franciszkańskiej

Kierowca samochodu Feliks
Piasecki, zam. w Krakowie przy
ul. Franciszkańskiej 3, przejeź-
dzając autem przez gromadę Iz-
debek, pow. Wadowice najechał

na 2 i pół-letniego Stanisława
Korę, który doznał złamania no-
gi powyżej kolana.

Piasecki po wypadku zatrzy-

mał samochód zabierając dziecko
pod opieką matki do samochodu
i przewiózł je do szpitala OO. Bo-
nifratrów w Krakowie.

Matka pięciorga dzieci zabiła
nowonarodzonego wnuka

We wsi Kamienna pod Krako-
wem popełniona została zbrod-
nia Zamieszkała tamże 49-letnia
rolniczka Maria Górkowa zabiła
nowonarodzonego wnuka i wrzu-
ciła zwłoki do gnojówki. Spraw-
czyni przyznała się do zabójstwa
i zasiadła dzisiaj na ławie oskar-
żonych w sądzie krakowskim.

Posterunek P. P. w Kamienniej
został pewnego dnia powiadomio-
ny, że mieszkanka tej wsi Wła-
dysława Górka urodziła nieślub-
ne dziecko, które w tajemniczy
sposób zaginęło. Wobec tego wy-
delegowano na miejsce policjan-
ta, który zajął się zbadaniem
sprawy.

Po przybyciu do mieszkania
Górków policjant dowiedział się
że Władysława Górka wyjechała
z domu. Dopiero po kilku dniach
wróciła ona do domu i została
przesłuchana, jak i jej matka,
która brała udział w zbrodni.

Górkowa początkowo twierdzi-
ła, że dziecko urodziło martwe
wobec czego wyniosła je z do-
mu i ukryła zwłoki w stodole.
Później zmięła jednak swe zez-
nania. Przyznała się w toku śledz-
stwa, że dziecko po urodzeniu
wrzuciła do gnojówki, a dopiero
później wyjęła je stamtąd i ukry-

ła w skrzynce stojącej w stodole.

Wobec tego Górkową oskarżo-
no o zabójstwo z premedytacją
i miała ona zasiąść na ławie os-
karżonych przed sądem przysięgłych
Górkowa jednak nie stawiała się
na rozprawę. Wobec tego została
ona na następną rozprawę do-
prowadzona. I tym razem jednak
nie została sprawa ukończona,
gdyż Górkową poddano badaniu

stanu umysłowego.

Wczoraj sąd krakowski skazał
Górkową na 1 rok więzienia, u-
zasadniając wyrok tym, że opinia
biegłego lekarza wykazała, że
oskarżona jest kobietą niepełną
roztumu, a jej córka już jest w
Kobierzynie.

Rozpr. przew. s. o. dr. Nowo-
sielski, osk. prok. dr. Panek, bro-
nił adw. dr. Metzger.

Makabryczne odkrycie
7-letniego chłopca

Siedmioletni Franciszek Kołcz z
Giedlarowej (pow. Rzeszów) do-
konał makabrycznego okrycia
Mianowicie gdy wszedł na strych
stajni ujrzał zmasakrowane zwłoki
swej matki, wiszące na belce.
Zaalarmowany posterunek P. P.
wszczął dochodzenia. Zachodzi
podejrzenie, że Aniela Kołcz zo-
stała zamordowana przez swego
męża.

Sierżant W. P. skazany na 1 rok
więzienia w Krakowie

W dniu 8 maja donieśliśmy o
krwawym finale zabawy przy ul.
Fabrycznej, gdzie em. sierżant
Michał Szyłko uderzony w twarz
wydobył nóż i pchnął nim Łykę
w brzuch. Łyko po odwiezieniu
do szpitala zmarł. Sąd I. instan-

cji skazał Szyłkę na 3 i pół ro-
ku więzienia, zaś sąd apelacyjny
wyrok I instancji zniósł i skazał
Szyłkę na 1 rok więzienia wli-
czając mu 9-mies. więzienie.

Bronił adw. dr. Pleszewski.

Poświęcenie nowego kościoła
w Krakowie

Jak się dowiadujemy w niedzie-
lę 12 czerwca odbędzie się wiel-
ka uroczystość w Krakowie, któ-
ra stanie się świętem parafii św.
Szczepana. Oto w dniu tym ks.
Metropolita Sapięha dokona aktu
poświęcenia nowo-wbudowane-
go kościoła parafialnego przy ul.
Łobzowskiej. Kościół ten wznie-
siony został dzięki inicjatywie i
niestrudżonym staraniom pro-
boszcza par. ks. prof. dr. An-
drzeja Molińskiego według pro-
jektu architekta inż. Maczyńskiego.

Kościół przejmą w opiekę ks.
Emeryci.

Skreślenie klubu piłkarskiego

Na wniosek Podokręgu Tarno skiego
zrząd KOZPN. na ostatnim posie-
dzie skreślił z listy członków KOZPN.
klub sportowy „Romania” z powodu nie
wykazania żywotności i niepełna skła-
dek.

Znowu przegrał

Budge, tenisowy mistrz świata znowu
przegrał na turnieju w San Francisco
Wooda 5:7, 6:4, 6:2

Tenis stołowy

Finałowe zawody o wejście do
klasy A krakowskiego O.Z.T.S.
zostały zakończone. Do klasy A
weszła krakowska „Jutrzenka”,
która w finałowych rozgrywkach po-
konala Związek Strzelecki 4:1,
2:3 i 3:2.

Von Cramm na ławie oskarżonych

Proces słynnego tenisisty von
Cramma odbędzie się w Berlinie
w dniu 14 maja br. Jak wiado-
mo von Cramm oskarżony jest o
przestępstwo przeciw obyczajno-
ści. Wiadomość powyższa kładzie
fałg powodzi plotek, jakoby zna-
k mity tenisista uciekł do Jugo-
sławii i o targnięciu się na ży-
cia w celi więziennej. Proces von
Cramma oczekiwany jest przez
całą opinię sportową Niemiec z
ogromnym zainteresowaniem.

Zarząd Oddziału Związku Leg.
Pol. w Krakowie wzywa wszyst-
kich członków, aby w dniu 12
bm jako w trzecie rocznicę śmier-
ci Marszałka stawili się obowiąz-
kowo na miejscu pod Oleandra-
mi o godz. 18 45 skąd uszere-
gowany Kołami Pułkowymi Od-
dział ruszy na Wawel, celem zło-
żenia hołdu Szczętkom Wielkie-
go Marszałka. Obecność wszyst-
kich członków obowiązkowa.

REZERWIŚCI! W sobotę dnia
14 maja br. o godz. 19-tej odbę-
dą się w lokalu Związku przy
ul. Zwierzynieckiej 26. II, p. od-
czyty które wygłoszą pp. posło-
wie: Dr. Jahoda-Zółtowski i prof.
Pochmarski. Obecność wszyst-
kich członków obowiązkowa.

Z działalności Stowarzyszenia
Prawników administracyjnych

Sekcja naukowo - odczytowa
Stowarzyszenia zorganizowała w
dniach 7 kwietnia br. wykład
Zagadnienie polskiej rzeczywi-
stości administracyjnej” oraz 6
maja br. wykład pt. „Konstruk-
cje organizacyjno - społeczne w
nowej ustawie wojskowej”, wy-
kłady wygłosił p. prof. U. J. dr.
Szczęsny Wachholz w sali klu-
bu Społecznego.

Stowarzyszenie Prawników
Administracyjnych Koło krakow-
skie zaszczyt swą obecnością
na wykładzie w dn. 6 maja br.
p. Wojewoda Krakowski dr. Ty-
miński,

Obława w Prokocimiu Woli Duch.

Dnia 11 bm. w porze nocnej
przeprowadzona została obława
na terenie gminy Prokocimia,
i Woli Duchackiej. W czasie
obławy skontolowano 15 melin
i zatrzymano 32 osoby, podej-
rzanych i poszukiwanych przez
różne władze.